

### ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНО-НЕЙТРАЛЬНОЇ МОДИ

Л. РОМАНЕНКО, В. МИЦА

Хмельницький національний університет

Термін «унісекс» вживається як прикметник і вказує на те, що не має певної статі. Річ, дію або поняття, яке підходить абсолютно для будь-якого типу статі. Латинський префікс unі-, що використовується в слові «унісекс», має на меті дати відчуття чогось спільного. Вперше термін з'явився в 60-х роках, але таке поняття, як мода на унісекс, має набагато більш давнє коріння. Вважається, що одяг унісекс як одяг, який підходить для будь-якої статі, з'явився наприкінці ХІХ століття. Тогочасна модна індустрія була підштовхнута Вікторіанською реформою одягу, що призвела до створення більш практичного дизайну з меншою кількістю соціальних обмежень.

Немає особливої різниці між термінами «унісекс», «гендерно-нейтральний», «без гендерний», «гендерний», «андроґенний» одяг, коли мова йде про моду. Вони означають майже одне й те саме: стиль одягу, який призначений для всіх, незалежно від статі.

Мода на унісекс пройшла дуже довгий шлях. Її універсальна рука торкнулася кількох стилів, залишивши гендерно-нейтральні сліди в чоловічому тактичному одязі, жіночих джинсах-бойфрендах і навіть дитячих повзунках, за основу яких були взяті костюми-юніони – різновид суцільнокроєного чоловічого одягу. Насправді, більшість одягу унісекс базується на чоловічій моді, оскільки вона завжди була більш універсальною і менш обмежуючою.

З початком всесвітньої пандемії на піку популярності опинилася безстатєва мода – гендерно-нейтральна. Звичайно, пік популярності спостерігається вже не перший рік, але Covid-19 прискорив цей процес. За даними ряду компаній, інтерес до одягу в стилі унісекс зріс більш ніж на 33%, що безпосередньо вплинуло на індустрію моди.

Причина популярності полягає в універсальності та зручному дизайні. Мода унісекс здається менш заплутаною, більш простою в стилістиці, менш незрозумілою, але в той же час більш доступною. З популярністю спортивного відпочинку і піжамного стилю, моделі унісекс знайшли своє гідне місце на світових подіумах.

У маркетингу ліній моди дизайнери починають включати гендерно-нейтральний одяг, не позначений як чоловічий або жіночий. Кроком до гендерної нейтральності в європейських країнах є скасування дрес-коду серед закладів навчання та комфорт у такому одязі [1].

На відміну від чоловічого чи жіночого одягу, моделі унісекс простіші у виробництві. Звичайно, важливо враховувати всі типи фігури та розміри, але концепція може бути застосована до будь-якої статі. Більшість моделей унісекс – капсульні, а це означає, що на основі базового одягу унісекс можна створити будь-який тип вбрання. Такий стиль економить і час, і гроші.

Розглянемо найбільш поширені приклади використання гендерно-

нейтрального одягу у повсякденному житті.

До вуличного одягу відносяться худі, велошорти, шкіряні куртки, а також сукні (оскільки мода не стоїть на місці і на модних показах з'являються чоловіки в сукнях).

До класичного одягу відносяться джинси, окуляри, штани, труси, пуловери, сорочки, водолазки, джемperi, піджаки, куртки, джинсові куртки.

До глобального одягу відносяться речі, які є як в чоловічому, так і в жіночому гардеробі, це спортивні штани, кросівки, футболки оверсайз, рюкзаки.

Протестний одяг – це одяг, який включає в себе написи, різні декоративні елементи з метою викликати ажіотаж у оточуючих.

Військовий одяг – це штани, светри, куртки і тому подібне. Одяг стилю мілітарі – головною особливістю є використання деталей і елементів військової амуніції і, відповідно, колірної гами.

Чому ще зростає популярність гендерно-нейтрального одягу? Тому що зі зростанням занепокоєння щодо зміни клімату, люди починають більше уваги приділяти екологічним речам для свого життя. Швидка мода, яка раніше була популярна серед молоді, починає відходити в минуле через її великий вплив на нашу планету. І поки люди шукають більш екологічну моду, на поверхню впливає предмет моди унісекс. Як одяг унісекс може бути екологічним? Ось кілька причин:

Класичний стиль. Більшість предметів швидкої моди мають поп-дизайн, який буде популярним лише протягом короткого періоду, перш ніж він вийде з моди. Навпаки, більшість одягу унісекс має класичний дизайн. Такі фасони будуть виглядати актуальними ще довгий час, можливо, навіть багато років.

Універсальність. Речі в стилі унісекс настільки універсальні, що можна легко поєднувати їх з багатьма речами. Один предмет одягу може дати незліченну кількість результатів. Менша кількість речей означає менший вуглецевий слід для нашої планети Земля.

Спільний доступ та обмін. Одяг унісекс є інклюзивним, тобто майже кожен може його носити. Існує велика ймовірність обміну або обміну колекціями, особливо якщо вироби високої якості. Спільний доступ дає більше варіантів одягу без необхідності купувати його багато. Знову ж таки, це зменшить вуглецевий слід на планеті.

Таким чином, переваги наявності у гардеробі гендерно-нейтрального одягу очевидні. Це дає підґрунтя для подальшого дослідження даного напрямку.

### Література

1. Марценюк Т. О. Гендер для всіх. Виклик стереотипам / Т. О. Марценюк. – Київ: Основи, 2017. – 256 с.